781/07

Den 15. oktober 2007 blev i sag nr. 70.862:

xxxxxxxx xx xxxxx xxxxxx
xxxxxxxxxxxxx x
xxxx xxxxx

mod

Codan Forsikring A/S
Gl. Kongevej 60
1790 København V

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstagerne, der har tegnet entrepriseforsikring i Codan Forsikring A/S, klager over selskabets afvisning af at yde erstatning i forbindelse med sætningsskader opstået i forbindelse med renovering af ejendommen.

Selskabet har afvist dækning med henvisning til, at renoveringsarbejdet ikke er sket under iagttagelse af aftalte klausuler.

Det fremgår af sagen, at klagerne ultimo september anmeldte en række sætningsskader opstået i forbindelse med renovering af ejendommens kælderetage. En ingeniør fra selskabet besigtigede ejendommen den 29/9 2006 og udarbejdede samme dag en rapport, hvoraf bl.a. fremgår:

> "Der kan konstateres meget omfattende skader på huset, og det er meget risikabelt at bevæge sig rundt i huset. Huset er ikke beboet, og der foregik omfattende indvendige arbejder, herunder fjernelse af skillevægge, skæring af vindueshuller m.m. Det er oplyst at skaden skete onsdag i indeværende uge.
>
> Understøbningen er så småt påbegyndt i juni måned, men det er først fra ca. 01.09 at der for alvor er foretaget understøbning. J.T. [entreprenøren] oplyser at understøbningen er foretaget etapevis. På mit spørgsmål oplyser han at der er understøbt 1 m ad gangen, men han kunne ikke umiddelbart oplyse hvor meget han havde sprunget over inden næste felt, og der var ikke lavet nogen tegning eller skitse over dette arbejde. Der har ikke været koblet teknisk rådgiver på sagen.

Samtidig er det min vurdering at den nederste del af understøbningen er foregået under GVS, og J.T. oplyser at FUK befinder sig ca. 30 cm under det nuværende vandspejl i kælderen. Man har under understøbningsarbejdet været nød til at lade ny drænledning følge arbejdet, og det har i en kort periode nødvendigt at pumpe vand væk.
Det er også min vurdering at dræning/bortfjernelse af grundvand har fjernet materiale bag kældervæggen, hvilket kan forklare den store nedsynkning af jorden bag huset.
Drænledning er iflg. J.T. lagt med UK ca. 5 cm over den nederste fundablok.
Understøbningen er foretaget på den måde at der er udlagt beton som man har stillet fundablokken i, og man har herover opmuret i lecablokke.

Hele bagvæggen på huset har fået en kraftig vinkeldrejning, således at den i kælderen er trykket ind i kælderen, og foroven har den bevæget sig udad (væk fra huset). Jeg antager at det udvendige jordtryk har presset kældervæggen ind, fordi man i fuld længde har fjernet de indv. konstruktioner der modvirkede jordtrykket på væggen, d.v.s. i det væsentligste kældergulvet."

Nævnet har fået forelagt de fremlagte fotografier.

Ved skrivelse af 9/10 2006 rejste klagerne krav over for det entreprenørfirma, som havde forestået arbejdet. Ved skrivelse af 1/11 2006 til klagerne afviste entreprenøren kravet. Af denne skrivelse fremgår:

"Som følge af din forsikrings afslag på skaden, har jeg hermed følgende kommentarer:

Bærende konstruktioner: Det skal nævnes at vi i forbindelse med understøbningen løbende har haft afstivning med rundt, op på de bærende bjælker.

Undermuring: Understøbningen er udført etapevis.

Udgravning under vandspejl: Der har ikke været gravet ud under grundvandspejlet.
Idet, at vi i den forudgående måned havde understøbt 90 % af kælderen uden problemer med grundvandet, var det umuligt at vide at grundvandet /eller trykvandet fra bakken, som huset ligger på, var så meget anderledes på de sidste 2 meter af understøbningen, end i de første 28 meter rundt.
Da vi forlod huset onsdag den 27/9/2006 kom der for første gang en lille smule vand piblende ind under soklen, vandet fandt derefter først for alvor vej i løbet af aftenen / natten, og skaden blev derefter konstateret næste morgen.

Derudfra mener jeg ikke at have udført arbejdet anderledes end nævnt i policens særlige betingelser."

Tryg Forsikring A/S, hvor entreprenørfirmaet er ansvarsforsikret, har i skrivelse af 24/10 2006 til entreprenøren anført:

"Den indsendte anmeldelse om skaden på …gade 10, ... har vi nu drøfter med vores bygningsingeniør.

Det er herefter vores opfattelse, at skaden ikke kan henføres til dækning under jeres erhvervsansvarsforsikring.

Vores ingeniør oplyser, at ved jeres udgravning ned til og under vandspejlet, burde der være foretaget en midlertidig grundvandssænkning. Understøbningerne skrider og sætter sig, fordi de når ned til vandspejlet.

Som sagen således er oplyst, må vi henvise til følgende bestemmelser i jeres police:

De almindelige betingelser pkt. 7004.20, hvor der står, at forsikringen ikke dækker hvis skaden skyldes, at sikrede groft har tilsidesat elementære sikkerhedsforanstaltninger.

Klausul XA02- vedrørende jordarbejde inkl. skade på bygning, hvor der står, at forsikringen, er udvidet til at dække ansvar for skade på ting forårsaget ved ud- og opgravning. Forsikringen dækker ikke ansvar for tingskade, der kan henføres til mangelfuld afstivning."

Entreprenøren har i skrivelse af 2/11 2006 til Tryg Forsikring A/S anført:

"Idet, at vi i den forudgående måned havde understøbt 90 % af kælderen uden problemer med grundvandet, var en midlertidig grundvandssænkning ikke et logisk nødvendigt tiltag. Jeres dækning ville i så fald heller ikke dække, jfr. klausul XA02, der ikke dækker skader som følge af ændringer i grundvandsstand, herunder grundvandssænkninger.

At grundvandet / eller trykvandet fra bakken som huset ligger på, var så meget anderledes på de sidste 2 meter af understøbningen, end de forudstøbte 28 meter, var ikke muligt at opdage, før skaden var sket.

Da vi forlod huset onsdag den 27/9/2006 kom der for første gang en lille smule vand piblende ind under soklen, vandet fandt først derefter vej i løbet af aftenen / natten, og skaden blev derefter konstateret næste morgen.

Samtidig har vi løbende haft afstivning af de bærende bjælker i kælderen med rundt i takt med understøbningen.

Arbejdet er udført som i minimum 20 tidligere tilfælde, hvor der aldrig har været skader.

Jeg mener derfor på ingen måde at have tilsidesat nogen form for sikkerhedsforanstaltninger."

Ved skrivelse dateret 13/11 2006 fra O. kommune blev klagerne påbudt at sikre eller fjerne bygningen senest 10/12 2006 på grund af risiko for, at bygningen var til fare for naboerne.

Klagerne har ved deres advokat over for nævnet gjort gældende, at selskabet skal anerkende den anmeldte skade som dækningsberettigende. I klageskrivelsen dateret 10/12 2006 er det påpeget, at arbejdet er udført af en professionel entreprenør.

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har til støtte herfor i skrivelse af 19/1 2007 til nævnet anført:

"Der er ikke lavet tegninger eller skitser over hvorledes understøbningen er udført ligesom der ikke har været teknisk rådgiver på projektet.

Vores ingeniør vurderer, at der er følgende 3 årsager til skaderne på kælderen:

1) Den sektionsvise understøbning af kældervæggene har været udført i for store etaper uden foretagelse af afstivninger
2) en del af arbejdet med fundamenter er foregået under grundvandsspejlet
3) Der er foretaget indgreb i bærende konstruktioner uden at foretage de nødvendige forholdsregler - således er alle indvendige konstruktioner der modvirkede udvendigt jordtryk på kældervægge fjernet

Det fremgår af policen:

*'**Bærende konstruktioner***
Forudsætning for dækning er, at samtlige bærende konstruktioner eller ud- og indvendige vægge afstives og understøttes ifølge normer, anvisninger eller statiske beregninger.

Samme krav er gældende ved indgreb i disse.

Anvisninger og beregninger skal udføres eller kontrolleres af tekniske rådgivere.
…
Undermuring
Forudsætning for dækning er, at undermuring/understøbning udføres etapevis i henhold til anvisninger eller statiske beregner udført eller kontrolleret af den rådgivende ingeniør
…
Udgravning under vandspejl
Forsikringen dækker ikke tab og skade som følge af at der er, eller har været, udgravet under vandspejl/sænket vandspejl.'

Vi har afvist skaden under henvisning til, at renoveringsarbejdet ikke har overholdt ovennævnte klausuler.

For så vidt angår 2 førstnævnte klausuler, er der tale om sikkerhedsforskrifter, jf. FAL § 51.

Det kan lægges til grund, at der ikke har medvirket en teknisk rådgiver til projektet, og sikkerhedsforskriften må derfor objektivt anses for overtrådt - ligesom overtrædelsen heraf må tilregnes forsikringstageren eller nogen - med hvem han må tåle identifikation - som uagtsomt.

Vores kunde har ikke dokumenteret at der trods overskridelsen af sikkerhedsforskrifterne ikke er årsagssammenhæng med de indtrådte skader.

For så vidt angår sidstnævnte klausul, er der tale om en objektiv dækningsbegrænsning, og da vores ingeniør vurderer, at en del af skaderne har sin årsag i at der er gravet under vandspejl, vil denne del af skaderne ikke være dækningsberettiget på forsikringen."

Nævnet udtaler:
Efter sin gennemgang af sagen, herunder rapporten fra selskabets ingeniør og korrespondancen mellem entreprenøren og dennes ansvarsforsikringsselskab, lægger nævnet til grund, at skaderne er opstået som følge af, at renoveringsarbejdet ikke er blevet udført i overensstemmelse med de retningslinier, som er fastsat i entrepriseforsikringens klausuler. Nævnet kan på den baggrund og af de af selskabet anførte grunde ikke kritisere, at selskabet har afvist dækning som sket.

Det bemærkes, at det falder uden for nævnets kompetence at tage stilling til, om tilfældet er omfattet af entreprenørens ansvarsforsikring.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand